

SCHAMINÉE <<

Groei

Nederland is voor de derde maal op rij in een recessie beland, blijkt uit onlangs gepubliceerde cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Economen spreken van een *triple dip* en buitelen over elkaar met analyses. Somberegheid regeert. Het zit vooral tussen de oren, is de meest gehoorde conclusie. Als het vertrouwen in de economie terugkeert, komt het allemaal als vanzelf weer goed. We gaan dan meer consumeren, wat leidt tot meer productie en herstel van de werkgelegenheid. En tegelijkertijd: grote bedrijven smelten samen tot nog grotere bedrijven. Stallen worden megastallen. Ik lees over een megabedrijf in Rusland dat onlangs de varkensproductie heeft opgevoerd tot 180.000 ton levend gewicht per jaar (in zulke termen worden gesproken).

Small is beautiful luidt de titel van een boek van de Brits Econoom Ernst Friedrich Schumacher uit 1973. Hou het klein. Eén jaar na publicatie van het rapport van de Club van Rome, nu veertig jaar geleden. In al die tijd heeft geen econoom mij kunnen uitleggen wat er mis is met de opvattingen in deze studies.

De voorbije weken word ik 's ochtends wakker met flarden van een droom, telkens dezelfde droom. Ik ben een krijger en sta op wacht bij de toegangspoort van een stad. Op de vlakte buiten de muren ontwaar ik een gigantisch paard. Een groep burgers krioelt rondom het houten gevaarte. Met man en macht proberen de mensen het bovenmaatse geval de stad binnen te trekken. Op de flank van het paard prijken Griekse letters, maar het lukt me niet die te lezen. Tot vandaag, als de letters opeens een woord vormen: γρῶσι. **© Joop Schaminée**